

CUDZINCI NA TRHU PRÁCE

JUDr. Lucia Sabová Danková

PRÁVNÝ RÁMEC ZAMESTNÁVANIA CUDZINCOV

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti

Zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov

Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce

Smernice Európskeho parlamentu a Rady

§ 5 ZP – Pracovnoprávne vzťahy medzi zamestnancami vykonávajúcimi prácu na území Slovenskej republiky a zahraničným zamestnávateľom, ako aj medzi cudzincami a osobami bez štátnej príslušnosti pracujúcimi na území Slovenskej republiky a zamestnávateľmi so sídlom na území Slovenskej republiky sa spravujú týmto zákonom, ak právne predpisy o medzinárodnom práve súkromnom neustanovujú inak.

- vyslanie zamestnancov na výkon prác pri poskytovaní služieb (z územia členského štátu EÚ na územie SR).

§ 6 ZP - Podmienky, za ktorých môže byť prijatý do pracovnoprávneho vzťahu cudzinec alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ustanovuje osobitný predpis.

ZÁKON O SLUŽBÁCH ZAMESTNANOSTI

Cudzinec – každý, kto nie je občanom SR

- občania EU/EHP
- štátni príslušníci tretích krajín (ŠPTK)/ osoby bez štátnej príslušnosti

Relevantné ustanovenia zákona č. 5/2004 Z. z.

- ✓ § 21 - zamestnávanie štátnych príslušníkov tretej krajiny
- ✓ § 21a - potvrdenie o možnosti obsadenia pracovného miesta- vysokokvalifikované zamestnanie
- ✓ § 21b - potvrdenie o možnosti obsadenia pracovného miesta, nedostatkové profesie
- ✓ § 22 - povolenie na zamestnanie, sezónne zamestnanie
- ✓ § 23 - platnosť povolenia na zamestnanie
- ✓ § 23a – výnimky zo zákona o službách zamestnanosti pri zamestnávaní cudzincov
- ✓ § 23b - povinnosti zamestnávateľa pri zamestnávaní občana členského štátu EU a štátneho príslušníka tretej krajiny
- ✓ Korelujúce ustanovenia zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov

ZÁKON O SLUŽBÁCH ZAMESTNANOSTI

Zamestnávateľ môže zamestnávať len ŠPTK, ktorý:

- a) je držiteľom modrej karty Európskej únie
- b) má udelený prechodný pobyt na účel zamestnania na základe potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta
- c) má udelené povolenie na zamestnanie a udelený prechodný pobyt na účel zamestnania
- d) má udelené povolenie na zamestnanie a udelený prechodný pobyt na účel zlúčenia rodiny
- e) má udelené povolenie na zamestnanie a udelený prechodný pobyt štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má priznané postavenie osoby s dlhodobým pobytom v členskom štáte EÚ
- f) spĺňa podmienky podľa § 23a zák. č. 5/2004 Z.z. – nevyžaduje sa potvrdenie o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta ani povolenie na zamestnanie

Štátny príslušník tretej krajiny podľa písm. a) až e) môže byť zamestnaný len v pracovnom pomere!

ZÁKON O POBYTE CUDZINCOV

Pobyt cudzinca - prechodný

- mobilita cudzinca (napr. vnútropodnikový transfer)
- trvalý (na 5 rokov, neobmedzený)
- dlhodobý (neobmedzený pobyt)

a) na účel podnikania,

b) na účel zamestnania - § 23

c) na účel štúdia,

d) na účel osobitnej činnosti (športovci, umelci, vysokoškolské stáže)

e) na účel výskumu a vývoja,

f) na účel zlúčenia rodiny,

g) na účel plnenia služobných povinností civilnými zložkami ozbrojených síl

h) ktorý má priznané postavenie Slováka žijúceho v zahraničí

i) ktorý má priznané postavenie osoby s dlhodobým pobytom v inom členskom štáte.

- aj pobyt na základe tzv. modrej karty Európskej únie

ZÁKON O POBYTE CUDZINCŮV

Prechodný pobyt je viazaný na jeden účel. Ak ŠPTK chce vykonávať inú činnosť, než na akú mu bol udelený prechodný pobyt, musí podať novú žiadosť o udelenie prechodného pobytu.

Udelenie a obnovenie prechodného pobytu - § 31 – 34

Dlhodobý pobyt – neobmedzený pobyt - § 51 a nasl.

- udeľuje sa ŠPTK, ktorý sa na území Slovenskej republiky zdržiava oprávnené a nepretržite po dobu piatich rokov bezprostredne pred podaním žiadosti

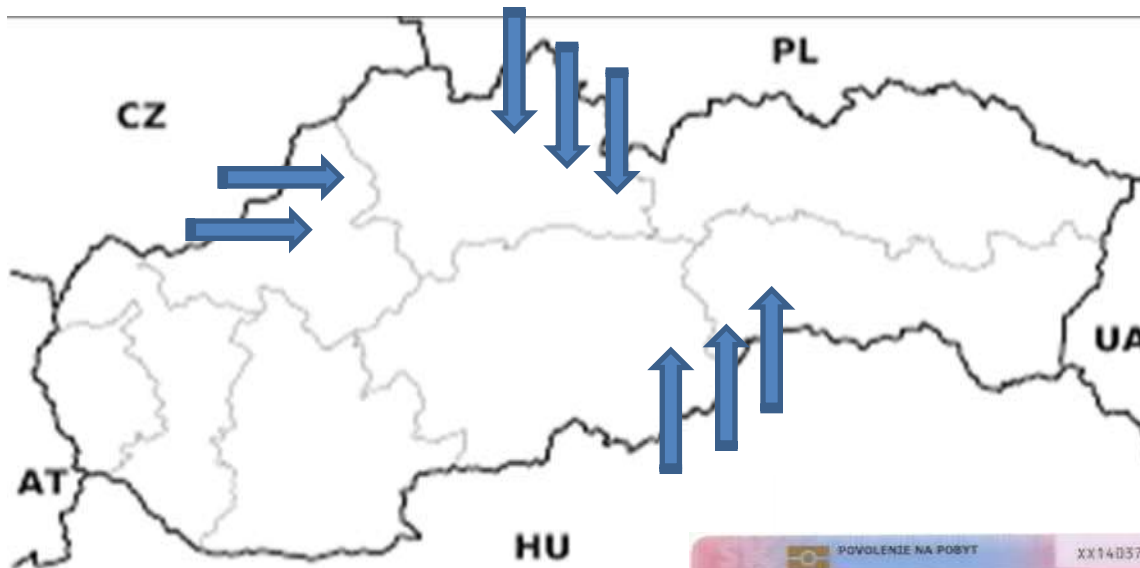
NELEGÁLNE ZAMESTNÁVANIE CUDZINCŮV

Zákon č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávani

- 4 typy nelegálneho zamestnávania
- § 2 ods. 2 písm. c) - nie sú splnené podmienky na zamestnávanie ŠPTK podľa osobitného predpisu (§ 21 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti)
- § 2 ods. 3 - ŠPTK sa zdržiava na území Slovenskej republiky v rozpore s osobitným predpisom - zákonom č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov resp. zákonom č. 480/2002 Z. z. o azyle
- § 7b ods. 5 – zákaz prijať službu/prácu – spoluzodpovednosť odberateľa, pokuta za porušenie zákazu prijať službu sa ukladá v rovnakej výške ako pri nelegálnom zamestnávani (od 2 000 eur do 200 000 eur, a ak ide o dve a viac fyzických osôb súčasne, najmenej 5 000 eur).

VYSIELANIE ZAMESTNANCOV

z členského štátu EÚ

- Písomne založený pracovnoprávny vzťah
- Sociálne poistenie v SR / PD A1
- Oznámenie vysielania NIP
+ kontrola pracovných podmienok (tvrdé jadro)
- Povolenie na zamestnanie

VYSIELANIE ZAMESTNANCOV

z tretej krajiny

- Zmluvný vzťah
- Písomne založený pracovnoprávny vzťah
- Sociálne poistenie v SR + kontrola pracovných podmienok
- Povolenie na zamestnanie

Najčastejšie porušenia legislatívy a problémy v praxi:

Falošné PD A1 formuláre – kontrola cez IMI systém, spolupráca so Sociálnou poisťovňou

Fingovanie vyslania občanov tretích krajín – obchádzanie administratívnych procesov (úrad práce, cudzinecká polícia- povolenia na pobyt za účelom zamestnania) pri zamestnávaní treťakov

Práca po uplynutí platnosti povolenia na pobyt – v „medziobdobí“ do obnovenia prechodného pobytu

Platnosť prechodného pobytu, trvalého pobytu alebo tolerovaného pobytu, ktorá by inak uplynula počas mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 (krízová situácia), alebo ktorého platnosť by skončila do jedného mesiaca od odvolania krízovej situácie, **sa predlžuje až do uplynutia dvoch mesiacov od odvolania krízovej situácie - § 131i ods. 1 zákona o pobyte cudzincov.**

NELEGÁLNE ZAMESTNÁVANIE CUDZINCŮV V ROKU 2020

Občania EÚ – 100

- Poľsko (62), Bulharsko (15), Rumunsko (10)

ŠPTK – 465

- Ukrajina (290), Srbsko (139), Gruzínsko (24)

Odvetvia:

- stavebníctvo, priemyselná výroba a v odvetví administratívnych a podporných služieb (do ktorého patrí aj zamestnávanie agentúrami dočasného zamestnávania) .

Najčastejšie bolo zistené nelegálne zamestnávanie cudzincov v dôsledku nespĺňania podmienok ich zamestnávania podľa zákona č. 5/2004 Z. z.

NELEGÁLNE ZAMESTNÁVANIE CUDZINCŮV V ROKU 2020

Spoločné akčné dni organizované EÚ Pracovnou skupinou Europolu EMPACT

- v dňoch 14. – 18. septembra 2020
- kontroly podnikateľských subjektov za účelom identifikácie obetí obchodovania s ľuďmi pre účely pracovného vykorisťovania
- Inšpektoráty práce, úrad hraničnej a cudzineckej polície, mobilná jednotka PZ, Národná jednotka boja proti nelegálnej migrácii
- IP – predbežne 63 nelegálne zamestnaných cudzincov
- UHCP vyhostil 23 cudzincov

Ďakujem za pozornosť

lucia.sabovadankova@ip.gov.sk
tel.: +421 55 7979926